

ЗМІСТ

ТЕХНІЧНІ НАУКИ

Павлович Р. О., Музика А. А. Ефективні технології визначення місця пошкодження кабельних ліній.....	5
--	---

ПРИРОДНИЧІ НАУКИ

Пацула-Русецька О. Д. Індивідуалізація навчання електротехнічним дисциплінам на основі врахування когнітивного стилю.....	11
Пилипенко Т. М., Санжаровська В. В., Качоровська О. П. Фізико-хімічні дослідження піномийних композиційних систем.....	16
Руда М. В. Аналіз екологічних ефектів вітроенергетики з використанням методології аналізу життєвого циклу.....	19

ІСТОРИЧНІ НАУКИ

Кучеренко Л. Ю. Жінки та діти як політичні символи у візуальній пропаганді КНР в 50-70 рр. XX ст.....	25
Лісовська О. В. Журнал «Краєзнавство»: коротка історія.....	31

ФІЛОЛОГІЧНІ НАУКИ

Bilonizhka I. S. Typical mistakes ukrainian learners of english make.....	35
Волкова С. Г. Способи утворення неологізмів в сучасному світі.....	38
Мироненко В. О., Елісеєва С. В. Засоби виразності образності в казках Р. Кіплінга зі збірки «Just so stories» та способи їх перекладу українською мовою.....	40
Khomenko O. V. Functional controversy of slang phrases in business communication.....	46
Ярмоленко Г. А. Типові морфологічні помилки в судових документах.....	49

ЮРИДИЧНІ НАУКИ

Вітовщик О. А., Тищенко Ю. В. Проблемні питання ефективності роботи комісії по трудовим спорам.....	53
Риндюк І. І. Криміналізація відповідальності за керування транспортними засобами у стані сп'яніння.....	56

ТЕХНІЧНІ НАУКИ

ЕФЕКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИЗНАЧЕННЯ МІСЦЯ ПОШКОДЖЕННЯ КАБЕЛЬНИХ ЛІНІЙ

Павлович Р. О.,

*викладач спеціальних електротехнічних дисциплін,
викладач першої категорії
ДВНЗ «Нововолинський електромеханічний коледж»
м. Нововолинськ, Україна*

Музика А. А.,

*викладач спеціальних електротехнічних дисциплін,
викладач вищої категорії, викладач-методист
ДВНЗ «Нововолинський електромеханічний коледж»
м. Нововолинськ, Україна*

Основна частка електричних комунікацій зв'язку споживачів електричної енергії з постачальником здійснюється кабельними лініями. Більша їх частина прокладається в землі, так як перевага цього способу полягає у відсутності необхідності створення громіздких і дорогих кабельних естакад; у більш складному доступі до кабельних ліній сторонніх осіб; у економії прокладеного кабелю, пов'язаній з його прокладанням за найкоротшим шляхом від джерел до споживача. Однак поряд з перевагою використання підземних ліній, існують і недоліки, один із суттєвих – пов'язаний зі складністю виявлення місць пошкоджень у підземних кабельних лініях.

Відомий спосіб визначення місця пошкодження кабелю [1], полягає у подачі в пошкоджене електричне коло підземного кабелю

імпульсного сигналу, який після відбивання від місця пошкодження потім фіксують і запам'ятовують на імпульсній характеристиці пошкодженого кабелю. Після цього посилають сигнал зондування до допоміжної пари проводів, прокладених на поверхні землі вздовж підземного кабелю зі штучно виконаним першим пошкодженням у цій парі, запам'ятовують відображений сигнал від штучно створеного пошкодження і порівнюють із відображеним сигналом від пошкодження в підземному кабелі. У випадку, якщо передні фронти відбитих сигналів не співпадають, процес зондування штучно виконаних другого, третього та інш. пошкоджень на допоміжній парі і процес порівняння відображених сигналів від цих пошкоджень з пошкодженням у підземному кабелі продовжують доти, поки передні фронти відображених імпульсів від пошкодження в допоміжній парі і від пошкодження в підземному кабелі не співпадуть. За місцем розташування останнього штучного пошкодження визначають розташування місця пошкодження підземного кабелю.

Недоліком реалізації вищезазначеного способу, по-перше, є необхідність прокладання на поверхні землі допоміжної пари, що відповідає довжині пошкодженої кабельної лінії, тому може досягати від сотень метрів до кількох кілометрів, а це складно технічно реалізувати і економічно не вигідно. По-друге, в технології визначення місця пошкодження кабелю, що реалізується в такий спосіб, не враховується скручування жил як пошкодженого підземного кабелю, так і допоміжної пари. Тому довжини пошкодженого і допоміжного кабелів можуть суттєво відрізнятись, що впливатиме на точність визначення місця пошкодження підземного кабелю.

Відомий з [1] спосіб також не враховує різницю в коефіцієнтах укорочення γ ($\gamma = c/v$ – коефіцієнт укорочення електромагнітної хвилі в кабельній лінії, де v – швидкість поширення електромагнітної хвилі в кабельній лінії, м/мкс; c – швидкість поширення електромагнітної хвилі в

вакуумі ($c = 299,79$ м/мкс)) в підземному кабелі і в допоміжній парі, а в зв'язку з тим, що діелектрична проникність матеріалів, з яких виготовлені жили підземного кабелю і допоміжної пари, різні, швидкість поширення електромагнітної хвилі в них також різні, отже, похибка визначення місця пошкодження кабелю, відомим з [1] способом зростає. Більш ефективним методом визначення місць пошкодження в кабельних лініях є метод імпульсної рефлектометрії. Реалізація цього методу викладена в [2].

Принцип імпульсних методів полягає в подачі спеціальним приладом еталонного високовольтного імпульсу в кабельну лінію з подальшим визначенням віддаленості аварійної ділянки за відбитом сигналом імпульсних струмів. Відстань до місця пошкодження кабелю обчислюють за тимчасовою затримкою відбитого імпульсу відносно імпульсу зондування за формулою:

$$L_x = \frac{vt_3}{2\gamma}, \quad (1)$$

де L_x – відстань до місця пошкодження кабелю, м;

v – швидкість поширення електромагнітної хвилі (ЕМХ) в кабельній лінії, м/мкс;

t_3 – час затримки відбитого сигналу відносно імпульсу зондування, мкс;

c – швидкість поширення ЕМХ у вакуумі ($c = 299,79$ м/мкс);

$\gamma = c/v$ – коефіцієнт укорочення в кабельній лінії.

Швидкість v поширення ЕМХ в кабельній лінії залежить від матеріалу ізоляції жил кабелю, а точніше, від діелектричної проникності матеріалу ізоляції ϵ . Ця швидкість може бути приблизно описана через відносну діелектричну проникність матеріалу ізоляції і обчислена за формулою:

$$v = \frac{1}{\sqrt{\epsilon}} c, \quad (2)$$

де c – швидкість поширення ЕМХ в вакуумі,
 ϵ – діелектрична проникність матеріалу ізоляції.

Недоліком такого методу визначення місця пошкодження кабельної лінії є велика похибка, обумовлена тим, що за реалізації даного методу, під час визначення відстані до місця пошкодження кабелю (неоднорідності хвильового опору), враховують тільки електричну довжину кабелю і не враховують скрутку жил кабелю.

Відомо [3-4], що скручування жил кабелю призводить до зменшення «електричної довжини» скручених жил. Тобто геометрична і електрична довжини кабелю, жили якого скручені, не збігаються. Внаслідок цього відстань до місця пошкодження кабелю (неоднорідності хвильового опору), визначене відомим з [2] методом, не збігається з фактичною відстанню до місця пошкодження кабелю (неоднорідності хвильового опору).

Скручування жил кабелю характеризується такими показниками, як крок скручування H (довжина одного повного витка скрученої жили, виміряна вздовж осі кабелю), коефіцієнт скрутки m , діаметр кабелю D і коефіцієнт закручування K_z .

При розробці перспективного способу визначення місця пошкодження кабельної лінії авторами [5] запропоновано ввести додатковий коефіцієнт закрутки K_z . Цей спосіб [5] полягає в тому, що зондують вимірювану кабельну лінію імпульсами напруги, приймають імпульси, пов'язані з неоднорідностями хвильового опору, виділяють відбиті імпульси на індикаторі з тимчасовою розгорткою променя, які відповідають місцям пошкодження кабелю, обчислюють відстань до місця пошкодження кабелю за тимчасовою затримкою відбитого імпульсу відносно імпульсу зондування за формулою (1). Додатково обчислюють

коефіцієнт закрутки, з урахуванням якого обчислюють уточнену відстань до місця пошкодження кабелю за формулою:

$$L_{xT} = \frac{L_x}{K_y}, \quad (3)$$

де L_{xT} – уточнена відстань до місця пошкодження кабелю; K_y – коефіцієнт закрутки; L_x – відстань до місця пошкодження кабелю, визначена за тимчасовою затримкою відбитого імпульсу відносно імпульсу зондування, м.

Цей спосіб визначення місця пошкодження кабельної лінії дозволяє істотно підвищити точність визначення місця пошкодження кабельної лінії, що дозволило зменшити обсяг робіт і, відповідно, тривалості на усунення пошкодження кабелю.

Висновки.

Точність хвильового методу залежить від правильної оцінки швидкості поширення хвилі в окремій лінії електропередачі. Швидкість поширення хвилі також залежить від шляху проходження електромагнітної хвилі, і, тому, залежить від закручування жил кабелю і визначається окремо для кожної лінії.

Більш точне виявлення місця пошкодження кабельної лінії, розглянуте в даній роботі, дає можливість зменшити об'єм робіт щодо усунення пошкодження (викопування і закопування кабелю). Таким чином, зменшується час відключення електроенергії і, відповідно, простою обладнання.

Література:

1. Кокарев В. В., Павлов С. Г. Способ определения места повреждения кабеля. А. с. № 1817044, опубл. 23.05.1993 г. в БИ № 19.

2. Elkalashy N. I., Sabiha N. A., Lehtonen M. Earth Fault Distance Estimation Using Active Traveling Waves in Energized-Compensated MV Networks. *IEEE Transactions on Power Delivery*. 2005. Vol. 30, No 2, pp. 836-843.
3. Кранихфельд Л. И., Рязанов И. Б. Теория, расчет и конструирование кабелей и проводов. М.: Высш. шк., 1972. 284 с.
4. Белоруссов Н. И. Электрические кабели и провода. М.: Энергия, 1971. 512 с.
5. Патент 2653583 RU. Способ определения места повреждения кабельной линии / Я. М. Кашин, Г. А. Кириллов // БИПМ. 13.04.2017, опубл. 11.05.2018. Бюл. № 8.

ПРИРОДНИЧІ НАУКИ

ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ ЕЛЕКТРОТЕХНІЧНИМ ДИСЦИПЛІНАМ НА ОСНОВІ ВРАХУВАННЯ КОГНІТИВНОГО СТИЛЮ

*Пацула-Русецька О. Д.,
викладач кафедри математичної
та природничо-наукової підготовки
Бахмутський коледж транспортної інфраструктури
м. Бахмут, Україна*

Соціальні зміни в житті суспільства і в освіті привели до зміни місця електротехніки як науки і як учбової дисципліни. Рівень знань по фізиці у абітурієнтів, що вступають до вузів, помітно знизився. Число годин, що відводиться на вивчення курсу електротехніки, скоротилося. Зміна учбових програм учбових дисциплін порушила міжпредметні зв'язки. Немало виникло проблем технічного характеру, пов'язаних із забезпеченням лабораторного практикуму і так далі. У цих умовах проблема якості стає вельми актуальною. Необхідно, аби курс електротехніки, з одного боку забезпечував високий рівень фундаментальних знань, необхідних для вивчення спеціальних учбових дисциплін, з іншого – відповідав новим вимогам гуманізації, відкритості, ставав практико-орієнтованим.

Ідея про існування стійких відмінностей в способах сприйняття і мислення була акумульована в терміні «когнітивний стиль», під яким розумівся гіпотетичний конструкт, що відображає різні пізнавальні стратегії. Виникненню поняття «когнітивний стиль», що обумовлює індивідуальні способи пізнання, сприяло вивчення особових

характеристик, що детермінують плотьську активність людського пізнання реальності. Не дивлячись на те, що когнітивні стилі активно вивчаються, в сучасній науці немає єдиного визначення цього поняття.

Когнітивний стиль, як і інші стильові утворення особи, виконує наступні функції: адаптаційну, яка полягає в пристосуванні індивідуальності до вимог даної діяльності і соціального середовища; компенсаторну, оскільки його формування будується з опорою на сильні сторони індивідуальності і з врахуванням слабких сторін; системостворюючу, що дозволяє, з одного боку, формуватися стилю на основі багатьох характеристик індивідуальності, що раніше склалися, з іншого боку, впливати на багато аспектів поведінки людини: самовираження, що полягає в можливості індивідуальності виразити себе через унікальний спосіб виконання діяльності або через манеру поведінки [1, с. 187].

У когнітивній психології поняття «когнітивний стиль» використовується для того, аби виділити індивідуальні відмінності в процесах здобуття і переробки інформації, а також аби виділити типів людей залежно від особливостей їх когнітивної орієнтації.

Зміни, події за останні роки в житті країни, ставлять перед освітою нові цілі. На зміну жорсткій авторитарній уніфікованій освіті, що давала високий рівень загальних знань, приходять освіта, напрямами розвитку якого стають гуманізація, орієнтація на розвиток особи і облік індивідуальних особливостей в навчанні, створення можливості для творчості, відкритості, практичного застосування знань, використання сучасних інформаційних і комунікаційних технологій.

Індивідуалізація в навчанні дає можливість зробити навчання сприйнятливим до будь-яких інновацій, є умовою ефективності вживання нових педагогічних і інформаційних технологій.

Одним з найважливіших інноваційних напрямів розвитку системи професійної підготовки студентів є відкрита освіта. Відкрита освіта є індивідуально-орієнтованою, вона направлена на створення умов для особи, що навчається, в проектуванні і реалізації власних індивідуальних освітніх траєкторій. При цьому важно навчити студента працювати самостійно і індивідуально. Підготовка фахівця в сучасних умовах перетворюється на довічний процес. Саме тому студентові при навчанні бажано освоїти способи і форми роботи, які дозволять йому надалі продовжити освіту і самоосвіту.

Аналіз досліджень, наукової і навчально-методичної літератури показав, що хоча необхідність обліку психологічних характеристик особи при організації учбового процесу по фізиці і електротехніці стає загально визнаною, не створені доки ні дидактичні підстави диференціації навчання з врахуванням когнітивних характеристик студентів, ні конкретні методичні рекомендації для планування і проведення специфічних видів занять – лабораторних робіт, вирішення завдань і так далі. Потреба розвитку методики викладання фізики і електротехніки у напрямі диференціації, індивідуалізації і гуманізації навчання не забезпечена повною мірою теоретичними, дидактичними, і психологічними обставинами обліку індивідуальних, в першу чергу когнітивних характеристик, що дозволяють перейти до конструювання конкретної методики [2, с. 20].

У навчанні електротехніці головне значення має засвоєння найважливіших понять і законів. Відмінність в успішності навчання студентів різних когнітивних стилів пояснюється недостатньою увагою викладача до особливостей їх пізнавальної діяльності, що приводить до формального засвоєння понять і законів значною частиною студентів. Якщо при здійсненні диференційного навчання використовувати методи, засоби і форми організації навчання, відповідні когнітивним стилям учнів,

то різниця в рівні засвоєння обов'язкового учбового матеріалу буде згладжена, оскільки кожен студент при засвоєнні понять і законів працюватиме в такій послідовності учбових дій, яка забезпечить їх ефективне привласнення і буде одночасно комфортна для нього.

Об'єктивною характеристикою результатів роботи викладача є відсоток якості успішності, що дозволяє формально виявити рівень знань студента. Проте цей підхід залишає без уваги психологічний аспект – рівень схильності до навчання студента. Кожен учень має свій вектор розвитку, і необхідно враховувати психологічний чинник сприйняття ним тієї або іншої інформації. Викладач повинен звернути увагу на когнітивний стиль дитини, з повагою віднестися до його особливостей і побудувати комфортний для студента процес навчання. Таким чином, процес навчання індивідуалізується, узгоджується з лінією психічного розвитку кожного конкретного учня, розкриваючи його пізнавальні особливості.

Когнітивний стиль кожної людини – це стійкі індивідуальні особливості пізнавальних процесів, способів сприйняття, мислення і дії. Саме особливостями когнітивних стилів студентів обумовлена успішність в навчанні.

Викладач, як і будь-який учень, володіє своїм когнітивним стилем і відповідно до нього веде викладання, застосовуючи ті або інші методи і форми. Здійснюючи особовий підхід у викладанні, необхідно враховувати збіг або можливий дисонанс когнітивних стилів кожного з них. Технологія індивідуалізації на основі обліку когнітивного стилю студента (і викладача) покликана забезпечити максимальний психологічний комфорт для учнів в процесі навчання і зрештою привести до самореалізації кожного студента.

Разом з диференціацією принципово важливий і процес інтеграції. Технологія інтегративно-диференційованого підходу (ІДП) є

з'єднанням цих підходів. Дидактичний ІДП пов'язаний з модульно-диференційованою організацією вмісту курсу навчання, що передбачає модульну структуру викладу матеріалу у поєднанні з обліком когнітивних стилів студентів.

Для оволодіння ІДП педагог повинен освоїти основні положення модульної технології, виявити когнітивний стиль кожного студента, визначити свій когнітивний стиль і розробити стратегію викладання відповідно до переважаючого стилю учнів. Це копітка і велика робота, зв'язана з певними труднощами, адже необхідно скласти спеціальне планування, розробити план уроку з декількома пізнавальними сценаріями для окремих груп або навіть окремих студентів.

Я вирішила використовувати методика ІДП аби добитися добрих результатів в навчанні, оскільки частина групи студентів проявляє старанність в навчанні, зацікавленість предметом, активність на заняттях, ретельно виконує домашнє завдання; інша частина групи – демонструє байдуже відношення до предмету, не засвоює матеріал, не закріплює вивчене удома і тому подібне.

Когнітивний стиль, як і інші стильові утворення особи, виконує наступні функції: адаптаційну, яка полягає в пристосуванні індивідуальності до вимог даної діяльності і соціального середовища; компенсаторну, оскільки його формування будується з опорою на сильні сторони індивідуальності і з врахуванням слабких сторін; системостворюючу, що дозволяє, з одного боку, формуватися стилю на основі багатьох характеристик індивідуальності, що раніше склалися, з іншого боку, впливати на багато аспектів поведінки людини: самовираження, що полягає в можливості індивідуальності виразити себе через унікальний спосіб виконання діяльності або через манеру поведінки [3].

Необхідність обліку когнітивних стилів студентів при організації учбового процесу наводить до розуміння внутрішньої диференціації навчання: при оптимальній для даного складу учнів організації учбового процесу можливо вивести всіх студентів на приблизно однаковий рівень засвоєння основного учбового матеріалу.

Література:

1. Куценко Г. В. Когнітивний стиль особистості в структурі саморегуляції соціальної поведінки. Дис... канд. психол. наук: 19.00.01. – К., 1998. – 187 с.
2. Напрасна О. Б. Індивідуально-психологічні особливості когнітивно-стильових характеристик навчальної діяльності студентів: автор реф. дис. ...канд. психол. наук: спец. 19.00.01 «Загальна психологія, історія психології» / О. Б. Напрасна. – К., 2004. – 20 с.
3. Холодная М. А. «Когнитивные стили и интеллектуальные способности». Психологический журнал, 1992, № 3.

ФІЗИКО-ХІМІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ПІНОМИЙНИХ КОМПОЗИЦІЙНИХ СИСТЕМ

Пилипенко Т. М.,

кандидат технічних наук, доцент,

доцент кафедри фізичної хімії

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут

імені Ігоря Сікорського»

м. Київ, Україна

Санжаровська В. В.,
студентка хіміко-технологічного факультету
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут
імені Ігоря Сікорського»
м. Київ, Україна

Качоровська О. П.,
старший викладач кафедри загальної та неорганічної хімії
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут
імені Ігоря Сікорського»
м. Київ, Україна

Серед продуктів косметичної промисловості піномийні косметичні засоби по догляду за волоссям займають вагоме місце. Тому вони були обрані нами об'єктом дослідження.

Зважаючи на широкий асортимент косметичних продуктів для волосся як вітчизняного, так і закордонного виробництва, представлених на сьогодні на споживчому ринку України, головною метою роботи є оцінювання та порівняння якості і безпечності їх використання за основними нормованими фізико-хімічними показниками [1]. Споживачів цікавить якість та безпечність використання піномийних косметичних засобів по догляду за волоссям, які їм пропонують сьогодні в широкому асортименті різні виробники.

Основне завдання роботи полягало у дослідженні якості піномийних косметичних засобів по догляду за волоссям за основними нормованими фізико-хімічними показниками: вміст (масова частка) хлоридів; рН середовища; вміст (масова частка) поверхнево-активних

речовин; піноутворююча здатність. Для експериментальних досліджень було відібрано зразки різних торговельних марок (ТМ): зразок 1 – Шампунь зміцнюючий на відварі цілющих трав ТМ «Чиста лінія», Україна; зразок 2 – Шампунь проти випадіння волосся ТМ «Зелена Аптека», Україна; зразок 3 – Шампунь-кондиціонер зміцнюючий ТМ «Сіен», Німеччина.

За результатами проведеної поетапної роботи [1] встановлено, що за основними фізико-хімічними показниками якості піномийних косметичних засобів по догляду за волоссям усі досліджені зразки як вітчизняного, так і закордонного виробництва повністю відповідають нормованим державним стандартам значенням і є безпечними у використанні. З'ясовано, що вітчизняні піномийні косметичні засоби не поступаються якості та безпечності їх використання засобам закордонного виробництва, представлених на сьогодні на споживчому ринку України. У композиційних системах досліджених засобів не виявлено небезпечних сполук [2].

Література:

1. ДСТУ 4315:2004. Засоби косметичні для очищення шкіри та волосся. Загальні технічні умови. К.: Держспоживстандарт України, 2005. 12 с.
2. Суворов А. В. Справочник по клинической токсикологии / А. В. Суворов. Нижний Новгород: Изд-во НГМА, 1996. 180 с.

АНАЛІЗ ЕКОЛОГІЧНИХ ЕФЕКТІВ ВІТРОЕНЕРГЕТИКИ З ВИКОРИСТАННЯМ МЕТОДОЛОГІЇ АНАЛІЗУ ЖИТТЄВОГО ЦИКЛУ

Руда М. В.,

кандидат технічних наук,

викладач кафедри екологічної безпеки

та природоохоронної діяльності

Національний університет «Львівська політехніка»

м. Львів, Україна

Швидке зростання світового енергоспоживання призводить до посилення впливу енергетики на навколишнє середовище, порушення теплового балансу атмосфери і глобальних змін клімату. Дефіцит енергії та обмеженість паливних ресурсів з їх наростаючою гостротою показує неминучість пошуку альтернативних джерел енергії, що підвищує інтерес до даної проблематики світового співтовариства [1]. Разом з тим методологічний підхід до оцінки впливу вітроенергетичної установки (ВЕУ) на компоненти навколишнього природного середовища, який можна було б використати для цілей дослідження, все ще залишаються ненапропрацьованими [2].

Актуальність даного дослідження пов'язана з тим, що, з одного боку розвиток відновних джерел енергії розглядається, як один із стратегічних напрямків, а з іншої – з тим, що вони володіють рядом недоліків та потенційних впливів на стан навколишнього природного середовища. Стосовно ВЕУ ці впливи проявляються, в процесі будівництва генеруючих об'єктів на відновних джерелах енергії, а також в процесі виробництва електрогенеруючого обладнання, в процесі чого здійснюються викиди шкідливих речовин в атмосферу, споживання

великих об'ємів води, викопних мінеральних ресурсів, що супроводжується утворенням промислових відходів. Підключення ВЕУ до загальної мережі в деяких випадках призводить до зниження ефективності роботи інших об'єктів спільної енергетичної системи, що створює додатковий негативний вплив на об'єкти навколишнього природного середовища [3, 4]. Тому, дослідження націлені на оцінку комплексних екологічних ефектів відновлювальної енергетики за методикою аналізу життєвого циклу (АЖЦ) залишаються особливо актуальними.

Згідно з методикою АЖЦ, викладеною в стандартах ISO 14041:1999 [5], 14044 : 2006 [6, 7], кожен продукт або послуга проходить ряд стадій розвитку, які в сукупності становлять його/її «життєвий цикл». Діяльність людини в процесі виготовлення продукції чи надання послуги неминує пов'язана з впливом на довкілля. Залежно від природи продукту/послуги екологічний вплив може проявлятися по різному, наприклад, як виснаження озонного газу, парниковий ефект, окислення ґрунту і втрата біорізноманіття тощо. Планета Земля є замкненою системою матеріальних потоків (на противагу енергетичним потокам) [8]. Переходячи з одного продукту в інший та змінюючи форми свого стану, матерія циклічно циркулює в економічній системі. Саме тому загальна маса матерії не змінюється, незалежно від того що людство виготовляє на Землі, або яку послугу надає.

У сучасному соціально-економічному середовищі матеріальні потоки і процеси відбуваються за лінійною схемою. Але на нескінченному відрізьку часу матеріали, що пройшли через техносферу, заново повертаються у навколишнє середовище як сировина [9]. Концепція життєвого циклу розглядає продукти/послуги з початку їх фізичного виникнення і до моменту припинення їх функціонування. До життєвого циклу входять такі компоненти як видобуток сировини, виробництво

енергії, транспортування, операції первинної обробки, безпосереднє виробництво продукту, упакування, розподіл, утилізація.

Для оцінювання впливу ВЕУ на всіх етапах життєвого циклу використовували програмне забезпечення *SimaPro*, яке є професійним інструментом для збору, аналізу та моніторингу екологічних характеристик продуктів і послуг. За його допомогою можна легко моделювати й аналізувати складні життєві цикли систематизованим та зрозумілим способом.

Як обчислювальні процедури, які використовуються для агрегування даних у впливі категорій, застосовуються екологічні моделі для порівняння різних внесків у ті ж екологічні проблеми. Це завдання може бути досягнуто за допомогою еквівалентності факторів, передбачених моделями (рис. 1).

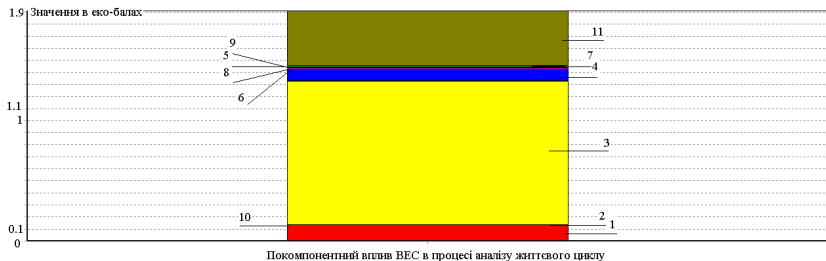

Рис. 1. Оцінка впливу ВЕУ на всіх етапах життєвого циклу в компартментах СЛК: 1 – канцерогенні речовини; 2 – респіраторні органічні сполуки; 3 – респіраторні неорганічні сполуки; 4 – кліматичні зміни; 5 – радіоактивні речовини; 6 – вплив на озоновий шар; 7 – еко-токсини; 8 – підкислення/евтрофікація; 9 – ландшафтні (нематеріальні) ресурси; 10 – мінеральні ресурси; 11 – викопні джерела енергії

З цього графіка (рис. 1) визначено характерні результати специфікації впливу ВЕУ на всіх етапах життєвого циклу в

компартментах СЛК, а також сценарії утворення та розповсюдження відходів цієї діяльності. Це свідчить про те, що у деяких категоріях впливів домінує вплив на ландшафтні комплекси, у той час як наприкінці життєвого циклу домінують інші фактори, всі впливи відображені на 100 %-ій шкалі. Кольори демонструють внесок послуги і відходів що її супроводжують. Як видно з наведених вище графіків, найбільше негативних впливів на довкілля виникатиме від відходів, тобто викидів в атмосферу парникових газів, тому і маємо відповідний вплив і на еко-токсичність та зміни клімату. Це зумовлено тим, що, потрапляння шкідливих парникових газів супроводжується таким явищем, як накопичення шкідливих речовин, які в результаті потрапляють у ґрунти, підземні та поверхневі води, а також спричиняють до значного забруднення атмосферного повітря, роблячи відповідний негативний внесок у зміни клімату.

Отримані результати пояснюються дослідженням процесів зародження, функціонування та занепаду ландшафтно-інженерних та ландшафтно-техногенних систем і їх впливу на довкілля, що дозволить прослідкувати розвиток усіх притаманних цим системам процесів та виявити можливі наслідки. Оскільки деградація або навіть незначне порушення одного з природних компонентів ландшафту може призвести до значних змін у всьому ландшафтному комплексі, аж до його повного знищення, було вивчено можливі впливи об'єктів вітроенергетики та компоненти ландшафту на різних етапах життєвого циклу, узагальнення яких дозволило розробити попереджувальні та пом'якшувальні заходи щодо уникнення екологічних наслідків у майбутньому.

Література:

1. Перспективы мировой ветроэнергетики. Доклад GWEC, Greenpeace International, DLR и Ecofys Cpnsultancy / [под ред. Crispin Aubrey, Angelika Pullen, Arthouros Zervos, Sven Teske], Berlin. 2007. – 31 с.
2. Алёшин Д. В. Проблемы развития альтернативной энергетики: правовой аспект // Журнал ЭГО. № 3. 2012. – С. 10-12.
3. Леже С. «Зеленая лихорадка»: инвестиции в новую энергетику // Вестник McKinsey. № 3. 2008. – С. 10-15.
4. Ратнер С. В., Иосифов В. В. Формирование рынков энергетического машиностроения в Китае и Индии // Вестник УРФУ, Серия «Экономика и управление», № 3, 2013. стр. 52-62.
5. Muñoz I, Schmidt J, Brandão M, Weidema B. P – 2015 Rebuttal To ‘Indirect Land Use Change (Iluc) Within Life Cycle Assessment (Lca) – Scientific Robustness And Consistency With International Standards’. Gcb Bioenergy, Letter To Editor, 7 (4) :565-566.
6. Weidema B P – 2018 Attributional And Consequential Interpretations Of The Iso 14044. Historical Snapshot From The Work In Iso Tc207/Sc5/Tg1.
7. Nishioka Y, Levy J. I, Norris G. A, Wilson A, Hofstetter P, Spengler J. D. – 2002 Integrating Risk Assessment And Life Cycle Assessment: A Case Study Of Insulation. Risk Analysis 22 (5):1003-1017.
8. Бойко Т. Г., Руда М. В., Паславський М. М., Соколов С. О., Петренко С. В., Скаковський С. І. Кібернетична природа складних ландшафтних комплексів та супра-оптимізація механізмів самовідновлення та самозбереження // Науковий вісник НЛТУ України : збірник науково-технічних праць. – 2019. – Т. 29, № 5. – С. 134-140.
9. Obshta, Anatoliy; Bubela, Tetiana; Ruda, Maria; Kochan, Roman THE MODEL OF ENVIRONMENTAL ASSESSMENT OF COMPLEX LANDSCAPE SYSTEMS International Multidisciplinary Scientific GeoConference : SGEM; Sofia Том 18, Изд. 3.2,: 973-979. Sofia: Surveying

Geology & Mining Ecology Management (SGEM).
(2018)DOI:10.5593/sgem2018/3.2/S14.125.

ІСТОРИЧНІ НАУКИ

ЖІНКИ ТА ДІТИ ЯК ПОЛІТИЧНІ СИМВОЛИ У ВІЗУАЛЬНІЙ ПРОПАГАНДІ КНР В 50-70 РР. ХХ СТ.

Кучеренко Л. Ю.,

студентка факультету історії та міжнародних відносин

Донецький національний університет імені Василя Стуса

м. Вінниця, Україна

Візуальна пропаганда в Китаї, зокрема агітаційні плакати, проходила різні етапи у своєму розвитку. Зміна кольорової гамми, трансформації головних героїв та методи висвітлення ідей текстово завжди ознаменовували початок реформаційних перебудов у державі. Плакати 50-х рр. нав'язують щасливе соціалістичне будівництво, вірність комунізму та Мао. Але вже в період Великого стрибка (1958-1960 рр.) проводиться кампанія економічного зростання, тому зображуються працюючі селяни в народних комунах, які закликають до самопожертви заради реформ [3]. У роки Культурної революції (1966-1976 рр.) значно посилюється контроль за всіма видами мистецтва. Плакат стає найважливішим інструментом пропаганди. Художня традиція в цей період офіційно була заборонена, але продовжувала існувати в різних інтерпретаціях. Все ж таки агітаційний плакат залишався головним інструментом пропаганди китайського керівництва, оскільки в яскравій і простій формі висловлювалися основні політичні задачі держави. Висунуті комуністичною партією ідеї та цілі в плакатному мистецтві цього періоду дуже часто втілювалися через образи жінок та дітей.

Здійснювана партійним керівництвом КНР пропагандистська політика не часто піддається ретельному науковому аналізу. Праці

радянських авторів зазвичай мають виразне ідеологічне забарвлення, тому для більш об'єктивного розуміння проблеми варто залучати роботи сучасних дослідників. Серед таких назвемо статтю Ю. Г. Смертіна «Політика та візуальна пропаганда в Китайській Народній Республіці» [2] і монографію Д. В. Кузнецова «Пропаганда та наочна агітація в КНР: історія та сучасність» [1], що дозволяють детальніше охарактеризувати форми вираження пропаганди та агітаційної символіки.

Образи дітей активно використовувалися для вираження причетності людей всіх вікових груп до будівництва нової соціалістичної держави. Ще в роки політики «Великого стрибка» вони повинні були ілюструвати політичні та соціальні зрушення, які формували їхню національної ідентичності та підтримували державні рішення [6, с. 61]. Діти є головними героями на плакатах кампанії «Чотирьох шкідників», в рамках якої проводилась боротьба з мухами, комарами, щурами та горобцями. В промові Мао від травня 1958 року наголошувалося: «Всі люди, включаючи п'ятирічних дітей, мають бути мобілізовані до боротьби зі шкідниками» [6, с. 63]. Після цього почали з'являтися плакати, де діти, граючись, винищують горобців за допомогою іграшки-рогатки (рис. 1). Плакати, які проголошували війну проти природи, здебільшого були різнокольоровими і супроводжувалися текстами, доступними для розуміння дітей.

Рис. 1. Плакат «Всі борються з горобцями», 1956 р. [4].

Не менш важливою була тема дітонародження, планування сім'ї та чисельності населення. «На відміну від перших двох десятиліть після 1949 року, коли планування сім'ї було добровільним і пара сама приймала рішення про заходи контролю народжуваності, в 1970-і роки планування сім'ї почали впроваджувати в примусовому порядку. На робочих місцях створювалися комітети з планування сім'ї» [1, с. 328]. Такі кампанії супроводжувались все більшою пропагандистською політикою і наочною агітацією, що закликали жінок більш відповідально ставитись до планування сім'ї, не поспішати народжувати дітей та більше працювати в ім'я ідеалів соціалізму.

Рис. 3. Жінки на агітаційних плакатах 50-60 рр. XX ст. [5].

Але все ж таки ідеї зображення жінок старого, традиційного зразка виявились достатньо стійкими. Їх продовжували розглядати як об'єкт вигідної реклами, яка може привернути увагу не тільки з точки зору емансипації жінки, але і збереже чоловіків як цільову аудиторію. На плакатах були зображені молоді жінки, красиві актриси, які пропагують кампанію ліквідації неписьменності серед селян, активну індустріалізацію та військову оборону держави. Однак, попри те, що ці матеріали перетворили жінку в об'єкти агітреклами, жанр в цілому розглядався багатьма як підтримка вимог до емансипації жінок. «Замість того, щоб ставитися до них як до другорядних істот, за конфуціанським канонам, плакати не просто відображали зовнішність, але представляли їх як чудово одягнених, професійних жінок, які випромінювали атмосферу впевненості в собі» [5].

Отже, візуальна пропаганда в КНР в 50-70 рр. XX ст. мала на меті за допомогою образу дитини й жінки підкреслити те, що при побудові державного майбутнього повинні бути задіяні всі вікові групи людей та підкреслити щасливе існування при політиці Мао. Жінки малі відігравати

різноманітні ролі в житті держави, починаючи від домогосподарки та закінчуючи робітницею локомотивних майстерень. Вони виявилися чудовими об'єктами для надихаючих образів, про що свідчить наслідки пропаганди – не лише покращення китайської промисловості, а й соціокультурний ентузіазм громадян.

Література:

1. Кузнецов Д. Пропаганда и наглядная агитация в КНР: история и современность / Д. В. Кузнецов. – Москва: Флинта, 2016. – С. 247-360.
2. Смертин Ю. Политика и визуальная пропаганда в Китайской Народной Республике [Електронний ресурс] / Человек. Общество. Управление. – 2012. – URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/politika-i-vizualnaya-propaganda-v-kitayskoy-narodnoy-respublike>.
3. Трухина Т. Солнце — председатель Мао [Електронний ресурс] / Татьяна Трухина. – 2015. – URL: <https://vostalk.net/solnce-predsdatel-mao/>.
4. Bi Cheng. Everybody comes to beat sparrows [Електронний ресурс] / Bi Cheng. – 2019. – URL: <https://chinese posters.net/posters/e12-901.php>
5. Daisy Yan Du. Iron Women, Foxy Ladies [Електронний ресурс] / – 2019. – URL: <https://chinese posters.net/themes/women.php>.
6. Holst A. Chinese Propaganda Poster in Mao's Patriotic Health Movements: From Four Pests to SARS" / Abigail Holst., 2016. – 149 p.
7. Shanghai renmin. Carry out birth planning for the revolution [Електронний ресурс] / URL 2019. – URL: <https://chinese posters.net/gallery/e12-608.php>.

ЖУРНАЛ «КРАЄЗНАВСТВО»: КОРОТКА ІСТОРІЯ

Лісовська О. В.,

кандидат історичних наук,

доцент кафедри історії України

Уманський державний педагогічний

університет імені Павла Тичини

м. Умань, Україна

20-ті роки ХХ ст. стали часом відродження та розвитку краєзнавчого руху. Саме тоді термін «краєзнавство» утвердився як назва громадського руху та науки [5, с. 34]. У 1921 р. відбулася I Всеросійська конференція з краєзнавства, що передувала створенню краєзнавчих організацій в інших регіонах країни. Науково-методичним центром цієї роботи в країні стало Центральне бюро краєзнавства, створене у 1922 р. при Всеросійській академії наук. У 1923 р. розпочала роботу краєзнавча комісія Всеукраїнської академії наук, а у 1925-му відбулася I Республіканська краєзнавча конференція, під час роботи якої була обрана президія Українського комітету краєзнавства (УКК), який почав координувати і керувати розвитком краєзнавчого руху в Україні [1, с. 194]. Виникла потреба мати свій друкований орган. Перший номер відповідного видання «Краєзнавство» з'явився в квітні 1925 року. Відповідальним редактором журналу був призначений учений секретар УКК - Михайло Григорович Криворотченко. Але у 30-х роках ХХ ст. на шляху краєзнавства виникли серйозні перешкоди - посилення адміністративно-командних методів управління, члени редакції та чимало авторів видання стали жертвами політичних репресій.

27 березня 1990 р. у Києві відбувся установчий з'їзд краєзнавців України, який заснував Всеукраїнську спілку краєзнавців (ВСК), що взяла

на себе зусилля з національно-культурної розбудови суверенної держави засобами всенародного розгортання краєзнавства [2, с. 112]. Водночас ВСК проголосила себе правонаступником і продовжувачем справ Українського краєзнавчого комітету. Відповідно, головний друкований орган ВСК отримав назву «Краєзнавство». У липні 1992 року часопис зареєструвало Міністерство України у справах преси й інформації. До складу редакційної ради увійшли відомі науковці, що займалися краєзнавчими дослідженнями: П. Арсенич, Н. Булаєвська, Ю. Данилюк, В. Звагельський, Г. Мокрицький, М. Пономаренко, В. та ін. Головним редактором із 1993-го до вересня 2011 рр. був багаторічний організатор і керманіч краєзнавчого руху в країні, Герой України, голова ВСК-НСКУ, академік НАНУ Петро Тимофійович Тронько.

Перше число відродженого журналу представлено важливими в методологічному та науково-теоретичному плані для перспектив розвитку краєзнавства статтями П. Тронька «Родовід українського краєзнавства», президента Українського історико-географічного товариства О. Маринича «Україна: історико-географічні краї», О. Нестулі «Хрипкий відзвін «великого перелому» (про втрачені церковні цінності за роки тоталітарного режиму) [4, с. 7-10]. Водночас часопис розпочав публікувати біобібліографічний словник краєзнавців України, пропагує засновану правлінням ВСК Всеукраїнську премію Спілки імені Дмитра Яворницького, висвітлює хроніку діяльності ВСК за 1990-1992 роки, містить інші цікаві матеріали, які засвідчують наукову і пізнавальну актуальність видання.

Перші п'ять років журнал видавався за зразком часопису «Краєзнавство» 1920-х років [3]. Із 1999 року й до сьогодні він виходить широким форматом (60x84/8) із поступовим збільшенням обсягу. З цього часу і до 2008-го журнал друкувався щорічно одним томом, який об'єднував у собі чотири числа. З 2009 року часопис почав виходити

щопівроку, а з 2010-го й досі Національна спілка краєзнавців видає чотири числа на рік, що вдвічі збільшило обсяг видання. Упродовж 2000-2006 років основним спонсором журналу «Краєзнавство» виступав Кам'янець-Подільський державний (нині національний) університет, і в цьому місті він видавався. Оскільки редколегія часопису переважно працювала в Кам'янці-Подільському, то до її складу серед інших членів із різних регіонів тоді входили місцеві організатори краєзнавчого руху А. Копилов, Л. Баженов, Л. Місінкевич, В. Прокопчук, В. Савчук (заступник головного редактора).

Із 2008 р. редакція зосередила свою роботу при правлінні Спілки в Києві і тут здійснює випуски часопису. З кінця 2008 року журнал став друкованим органом Національної спілки краєзнавців, із травня 2009 р. входить до переліку наукових фахових видань за спеціальністю «Історичні науки».

У часописі склалися постійні тематичні рубрики, а також з'являються нові, які охоплюють усю організаційну, наукову та науково-методичну сфери своєї галузі. Серед головних рубрик варто назвати «Літопис українського краєзнавства», «Історія міст і сіл України: історико-теоретичні проблеми вивчення», «Краєзнавство в особах», «Церковно-історичне краєзнавство: витоки та сучасний дискурс», «Історія України у світлі регіональних досліджень», «Музейництво в Україні: історія та проблеми сучасного розвитку», «Вітчизняне пам'яткознавство: традиції, досвід, перспективи», «Регіональні аспекти історичної демографії», «Джерелознавчі і біографічні студії» [3].

Розділи «Огляди» та «Наукова інформація» — це презентація нових книг, знайомство з науковими заходами, які стосуються всебічного пізнання рідного краю. Як друкований орган Національної спілки краєзнавців, журнал у розділі «Національна спілка краєзнавців України: панорама сучасного життя» висвітлює найпомітніші події та акції

громадської організації, які стосуються відродження й захисту історичної, духовної та культурної спадщини українського народу, формування патріотичних настроїв у суспільстві.

Отже, журнал «Краєзнавство» став справжньою розгорнутою енциклопедією, літописом, невичерпним джерелом краєзнавства та регіоналістики, здобув серед науково-краєзнавчої спільноти авторитет і визнання.

Література:

1. Данилюк Ю. Український комітет краєзнавства: склад та діяльність // Історія України. Маловідомі імена, події, факти. Зб.статей. – Вип.13. – К., 2001. – С. 193-207.
2. Дем'янчук Г. С. Українське краєзнавство: сторінки історії. – К.: Просвіта, 2006. – 293 с.
3. Журнал «Краєзнавство». Електронний ресурс. Режим доступу http://nsku.org.ua/?page_id=5603
4. Краєзнавство: науковий журнал. 1927–2017 рр.: сист. покажч. змісту. – К., 2019. – 400 с.
5. Тронько П. Краєзнавство у відродженні духовності і культури. – К.: Рідний край, 1994. – 108 с.

TYPICAL MISTAKES UKRAINIAN LEARNERS OF ENGLISH MAKE

Bilonizhka I. S.,

Lecturer of the Department of the English

Language of Humanities Orientation №3

National Technical University of Ukraine

“Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute”

Kyiv, Ukraine

English is a compulsory subject in Ukrainian schools and universities. Students are studying the English language for almost thirteen years on average. But still, the knowledge of the English language is estimated as “low”, and many of the students are making mistakes in their speech and writing very often. According to EF English Proficiency Index Ukraine holds the 49th position out of 100 in the world (based on the rankings for the year 2019) [1].

There are many reasons for Ukrainian learners to make mistakes. One of the most important is the difference between languages. The Ukrainian language belongs to the Slavic (Slavonic) group of languages, namely to the East Slavic subgroup, while English belongs to the West Germanic subgroup of languages. Because of this, it might be difficult for the students to understand certain phenomena and use them properly, as they simply don't exist in Ukrainian (e.g. the articles).

In our work, we would like to study the typical mistakes of students of higher educational establishments. The following categories of mistakes were distinguished: pronunciation mistakes, spelling mistakes, grammar mistakes, incorrect word order, and punctuation mistakes [2].

Because some of the sounds do not exist in Ukrainian, pronunciation mistakes can occur. To avoid them, the teacher can introduce phonetic exercises, tongue twisters and more listening exercises to the students. Ukrainian students have problems differentiating sounds, especially long and short vowels, for example in words such as sheep [ʃi:p] /ship [ʃɪp] etc. Consonants such as / ð / in words “mother”, “other”, “then”, and |θ| in ”think”, “three”, “throw” are also challenging for Ukrainians. Some students tend to pronounce the word “think” |θɪŋk| as sink |sɪnk|, which can cause misunderstanding.

Another type of mistakes that students make is an incorrect use of word stress. For example, instead of |kəm'pju:tə| they can say |'kæmpju:tə|, word “category” can be pronounced not as |'kætəgɔ:ri|, but as |kæ'tigɔ:ri|. Mispronunciation of words also occurs very often, for example, the students can pronounce silent letters in words such as **sub**tle, **doub**t, **debt**, **s**word, **kn**ife, **h**our, **kn**ight. These mistakes happen because the students do not always consult the dictionary to check the transcription and pronunciation. Moreover, the spelling of some of the English words may be confusing. Homonyms and homophones, and pair of words that have similar, but not identical spelling can be difficult for Ukrainian students to differentiate and pronounce correctly, e.g. mispronunciation of words such as “beer-bear” and “college-colleague” happens quite often.

Spelling mistakes occur because of transference of meaning and spelling of the words from L1 to L2, for example in the Ukrainian language exists the word “пiрoгaмiст”, and students use lexeme “programmist” instead of correct English equivalent “programmer”. First-year students confuse words “choice (noun)” and “to choose (verb)”, that’s why an incorrect word “choise” can be found in their works. Lack of knowledge of correct spelling of the words in L1 can cause mistakes in words from L2 (for example, the incorrect variant “prouffessional” instead of correct “professional” can be seen).

Grammar mistakes are the most common mistakes made by students. Incorrect use of prepositions is not rare. For example, instead of correct use of the preposition “good **at**” incorrect form “good **in**” is used, instead of structure “**in** my opinion“ “**to** my opinion”, “depend on” is replaced by “depend from”. Plurals and uncountable nouns are also often used incorrectly, for example: “mouses” instead of “mice”, “knowledge” is replaced by “knowledges“, word form “advices“ occurs instead of correct “advice“. Spelling mistakes, which occur due to lack of grammar knowledge, can be found in student’s essays, e.g. leaf-leafes (instead of the correct form “leave“), life-lifes (instead of “lives“).

Punctuation is also a problem for students. Many of them forget to use a comma with linking and introductory words (e.g. firstly, finally etc.).

As a conclusion we may say, that many students tend not to proofread their works and don’t check the pronunciation or spelling in dictionaries, that’s why many mechanical mistakes occur. Other students use complicated structures in their speech and writing, which leads to an increased number of mistakes. The role of the teacher is to give a good example of correct pronunciation, spelling, etc.; to correct the mistakes and provide the necessary materials for studying inside and outside the classroom, so that the students could surround themselves with the foreign language and get rid of the mistakes.

References:

1. EF English Proficiency Index. Retrieved from: <https://www.ef.com/wwen/epi/regions/europe/ukraine/>
2. Lessia Kotsyuk. English Language Error Analysis of the Written Texts Produced by Ukrainian Learners: Data Collection. Research Gate. Retrieved from: https://www.researchgate.net/publication/289118547_English_Language_Error_Analysis_of_the_Written_Texts_Produced_by_Ukrainian_Learners_Data_Collection.

СПОСОБИ УТВОРЕННЯ НЕОЛОГІЗМІВ В СУЧАСНОМУ СВІТІ

Волкова С. Г.,

викладач кафедри англійської мови

гуманітарного спрямування № 3

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут

імені Ігоря Сікорського»

м. Київ, Україна

Розвиток суспільства вимагає від людства постійного та невинного винайдення нових лексичних засобів для самовираження та комунікації в межах цього суспільства. Процес появи та соціалізації нових слів тісно пов'язаний з розвитком економічних та суспільних відносин, і в результаті, глобалізацією мов та культур.

Сьогодні існує чимало досліджень у різних мовах та країнах, котрі вивчають такі поняття, як неологізми. Дане явище набуло небувало розмаху в кінці 20 та на початку 21 століть.

Можливо стверджувати, що на даний момент не існує єдиного визначення та тлумачення поняття неологізму, більш того, у сьогочасній лінгвістиці ми можемо зустріти різні терміни для позначення нових лексичних одиниць, а саме: «інновація», «новоутворення» (або «новотвір») та «неологізм», окрім них ми можемо зустріти у працях різних вчених також нові або рідковживані поняття. Наприклад, термін «неонім» можна зустріти у працях Е. Ф. Скороходько [4], де описані неологізми в термінології.

Щодо причин появи нових лексем, можливо зазначити, що це явище зумовлено наступним: по-перше, це потреба назвати нове явище, а

по-друге, бажанням дати нову назву тій реальії зовнішнього світу, яка вже має назву [3, с. 52].

Розглядаючи визначення терміну неологізм, то найчастіше приймають до уваги його хронологічний аспект, відповідно до нього неологізми – це «слова будь-якого періоду, які не існували в попередній період» [2, с. 14]. Оскільки, основна якість нової лексеми є її новизна у часовому просторі, тому саме таке ж визначення є у «Великому тлумачному словнику сучасної української мови»: «це нове слово, словосполучення, фразеологічний зворот, що з'являється в мові» [1, с. 770]. Зовсім інакшим є підхід щодо сфери вживання, де саме з'явилися неологізми, при цьому вони можуть використовуватися для позначення нових понять чи відображення «старих» у мовах взагалі, у одній з національних мов або у літературній мові [2, с. 16].

Щодо лексикографічного підходу, то можна зазначити, що він є дуже умовний, оскільки невключення слів до сучасних словників є відносним і через декілька років ці слова можуть бути включені в офіційні словники даної мови. Отже, беручи до уваги все вищезгадане, до неологізмів належать нові лексичні одиниці, нові значення, які ми можемо сприйняти як нові, і що можуть увійти до діючого словникового запасу.

Існують різні типи класифікацій, деякі з них розділюють слова за способом утворення нових слів. В сучасній англійській мові можна виділити наступні способи утворення неологізмів, а саме:

- афіксальний спосіб (префіксальний або суфіксальний), наприклад, *chaologist* – фізик, що працює над проблемами хаотичних системах, *corporatization* – передача прав на компанію приватним особам;

- словоскладання, конверсія, акроніми та скорочення слів, запозичення з інших мов та фразеологізми (*womenomics* – економіка, де жінки відіграють ключову роль, *STEM* – освіта, котра поєднує всі науки, *FODMAP* – моно- та полісахариди та інші.

Отже, можливо стверджувати, що у мовах використовуються різні способи для утворення нових слів та фразеологічних виразів і англійська мова не є винятком з правила. Саме англійська мова, як одна з міжнародних мов, перебуває у постійному русі та є однією з провідних для словотворення.

Література:

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і гол. ред. В. Т. Бусел. – К. ; Ірпінь: Перун, 2007. – 1736 с.
2. Котелова Н. З. Первый опыт лексикографического описания русских неологизмов / Н. З. Котелова // Новые слова и словари новых слов. – Л. : Наука, 1978. – С. 5–26.
3. Мазурик Д. В. Інноваційні процеси в лексиці сучасної української мови (90-ті роки ХХ ст.) : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Мазурик Данута Володимирівна. – Львів, 2002. – 212 с.
4. Скороходько Е. Ф. Неоніми в когнітивній та комунікативній структурі наукового тексту (на матеріалі англійської мови) / Е. Ф. Скороходько // Мовознавство. – 2004. – № 1. – С. 45–53.

ЗАСОБИ ВИРАЗНОСТІ ОБРАЗНОСТІ В КАЗКАХ Р. КІПЛІНГА ЗІ ЗБІРКИ «JUST SO STORIES» ТА СПОСОБИ ЇХ ПЕРЕКЛАДУ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

Мироненко В. О.,

студентка Інституту філології

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

м. Миколаїв, Україна

Елісєєва С. В.,
*старший викладач кафедри теорії та
практики перекладу з англійської мови
Чорноморський національний університет імені Петра Могили
м. Миколаїв, Україна*

Поняття «образність» використовується в стилістиці в різних значеннях. У роботі проаналізовано переклад різних аспектів засобів вираження образності на основі казок П. Кіплінга зі збірки «*Just So Stories*» та порівняно оригінал та переклад, зважаючи на найголовніший аспект перекладу – збереження головної мети автора у відтворенні оригіналу.

Об'єктом дослідження визначено: засоби вираження образності в казках Р. Кіплінга зі збірки «*Just So Stories*».

Мета роботи: дослідити способи перекладу засобів виразності в казках Р. Кіплінга зі збірки «*Just So Stories*» та проаналізувати адекватність перекладу українською мовою. Реалізація поставленої мети передбачає вирішення низки **завдань:** охарактеризувати особливості засобів вираження образності в художній літературі в казках Р. Кіплінга; виявити засоби вираження образності в казках Р. Кіплінга; розглянути способи перекладу мовних засобів вираження образності в казках Р. Кіплінга.

Актуальність та новизна: вперше проводиться аналіз казок Р. Кіплінга зі збірки «*Just So Stories*» з точки зору перекладу засобів вираження образності.

Видатний лінгвіст І. Р. Гальперін зауважує, що сприймання образності як мовного відношення між типами лексичного та семантичного значення слова відображено у понятті лінгвістичного

образу як результату взаємодії контекстуального та словникового значення [1, с. 83-85].

Спостереження за лінгвістичними характеристиками й функціями образно-стилістичних засобів мови надають змогу згрупувати їх у наступні категорії.

За класифікацією І. Р. Гальперіна вони поділяються наступним чином:

- 1) Смысловое відношення предметно-логічного значення і контекстуального, яке базується на спільних ознаках двох понять, називається метафорою. Наприклад: «*when he and the Dog returned to the cave, the woman told them everything*». Переклад: «коли чоловік та Пес повернулися до печери, жінка розповіла їм усе».
- 2) Метонімія має різні дефініції: трансформація назви за схожістю понять; заміна однієї назви предмета іншою через наявні відношення однієї до одної. Метонімія співпрацює між двома типами лексичних значень – предметно-логічним та контекстуальним. Наприклад: «*an idea of each of us*». Переклад: «загальна думка».
- 3) Порівняння – вид тропу, в якому конкретне явище виявляється шляхом зіставлення його з іншим і зберігає самостійну одиницю. Наприклад: «*Rikki is flying like a bird*». Переклад: «Ріккі мчить, ніби птах».
- 4) Фразеологізми відтворюються в незмінному вигляді словосполучення і речення, в яких цілісне значення домінує над значеннями складових їх компонентів і не є простою сумою таких значень. Наприклад: «*stand idly by*». Переклад: «лінива людина».

Виразність фразеологізмів визначається належністю до:

- a) розряду високих або знижених. Наприклад: «*to have a narrow escape*». Переклад: «врятуватися дивним способом»;

б) до розряду мовних засобів з позитивним або з негативним емоційно-експресивним забарвленням Наприклад: «*save your breath*». Переклад: «не сперечатися».

За класифікацією образності І. Ю. Карташової:

Лінгвістка І. Ю. Карташова зазначає, що всі наявні класифікації мають істотний недолік, адже вони не враховують художній характер прізвиськ та імен [3, с. 180]. Наступну класифікацію можна виокремити на декілька груп:

1) прізвиська з факультативною образністю (поза контекстом вони виступають як експресивно і образно нейтральні факти, у контексті вони набувають образність). Наприклад: «*Rikkis*». Переклад: «рід Ріккі».

2) прізвиська з неявною образністю детермінується у зв'язку з лексичним значенням, експресивно – емоційним забарвленням слів-компонентів). Наприклад: «*Old Fisherman*». Переклад: «Старий Рибалка».

Класифікація літературних образів групи лінгвістів Зарицької М. С., Латишевої А. К., Федорової А. В.:

1. Класифікація за предметністю:

- образи-деталі (статичні описові образи). Наприклад, пейзаж, портрет, інтер'єр;

- образи-події (динамічні моменти). Наприклад, сполучні предметні подробиці.

2. Класифікація за смисловою узагальненістю:

- індивідуальні (неповторні, створені власноруч автором);

- мотив (образ, що повторюється в творах одного або багатьох авторів);

- архетип (образ, укладає в собі найбільш стійкі «схеми» людського буття).

3. Класифікація за структурою:

- автологічні: вживання слів у прямому значенні;

- металогічні: до них належать образи-символи, підтекст.

У дослідженні розглядається відтворення образності в казках. Тож, казка як особливий жанр народної та літературної творчості не має одного тлумачення, з яким погодилися б усі лінгвісти-дослідники [4, с. 11-12].

За М. М. Липовецьким літературна казка – це фольклорна казка, проте, порівнюючи її з народною, вона має авторство й тому несе в собі залишок вагомої творчої індивідуальності автора. Літературна казка – це багатожанровий вид літератури, що реалізується в нескінченній кількості творів різних авторів.

На думку, Грищука В. В, літературна казка – жанр літературного твору, в якому протягом фантастичного чи алегоричного розвитку подій (в оригінальних сюжетах і образах в прозі, віршах або драматургії) здійснюється когнітивний аналіз морально-поетичних чи естетичних проблем.

У казках усі образна вирази можуть перекладатись різними способами. Епітети можна перекладати дослівним перекладом: еквівалент в мові перекладу, якщо такий існує, або перекладається сам образ. Наприклад: «*sunny day*». Переклад: «сонячний день». При відсутності еквівалента образна конструкція передається іншими засобами. З огляду на вищезазначене можна стверджувати, що епітет в художньому тексті дозволяє надати емоційно-оціночну характеристику предмета через індивідуально-емоційне сприйняття читачем описаного явища.

Повний переклад метонімічної одиниці оригіналу застосовується в разі повного збігу мовних особливостей вираження в англійській та українській мовах, як показано в наступному прикладі: «*a large part of land*» – «велика частина населення». Якщо повний переклад неможливий, то надається аналог або моделюється нова одиниця, характерна для мови перекладу.

Метафора часто вживається в художньому стилі для порівняння явищ. Наприклад, «*my father is a rock*» – «сильна та надійна людина».

Фразеологізми. Для того, щоб зробити достовірний переклад слід бути ознайомленим з культурою країни, автор якої написав той чи інший твір. Образні фразеологізми, що вживаються в англійській художній літературі, можна перекласти за допомогою наступних прийомів:

- повним еквівалентом з подібною структурою, стилістичними характеристиками, значенням і образністю: «*to lead by the nose*» – «водити за ніс»;

- неповним відповідником, схожим на текст оригіналу за значенням і стилістичним характеристикам, але відмінний за образом, який використовується, лексичним складом та граматичним ознаками: «*to kill two birds with one stone*» – вбивати за один раз одразу двох зайців;

- варіантним відповідником: з кількох синонімічних фразеологічних одиниць обирається одна: *to break into conversation*» – перебити розмову;

- калькою, коли англійський фразеологізм перекладається по словах: «*to put an end to*» – «покласти кінець якійсь справі»;

- описово: переклад без збереження образності: «*to make a point*» – «звернути увагу на».

Експресивація – це спосіб перекладу заміни нейтральної одиниці мови оригіналу її стилістично-маркованим еквівалентом у перекладі. Наведемо приклад: «*to go*» – «спрямовувати», «керуватися маршрутом», «розвиватися». В усіх художніх текстах ми бачимо нейтральний варіант, а вже перекладач мусить обрати стиль оригіналу та цільову аудиторію для експресивації перекладу описуваного явища [2, с. 391].

Отже, опрацювавши приклади засобів вираження образності в казках Р. Кіплінга за збірки «*Just So Stories*», можна прийти до висновку, що неминучою вимогою адекватного перекладу художнього тексту, у даному випадку казок, є насамперед чітке усвідомлення його

перекладачем та використання відповідного засобу образності для застосування перекладацьких трансформацій.

Література:

1. Зарицький М. С. Стилїстика сучасної української мови: посібник для студентів вузів. К.: Парламентське видавництво, 2003. 156 с.
2. Корунець І. В. Теорія та практика перекладу. Вінниця: Нова книга, 2005. 448 с.
3. Федоров А. В. Основы общей теории перевода (лингвистические проблемы). М.: Высшая школа, 1983. 348 с.
4. Чередник Л. А. Зарубіжна література. Авторські уроки. Харків: Ранок, 2008. 128 с.

FUNCTIONAL CONTROVERSY OF SLANG PHRASES IN BUSINESS COMMUNICATION

Khomenko O. V.,

*Philologist, Lecturer of the Department of the
English Language of Humanities Orientation № 3*

National Technical University of Ukraine

“Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute”

Kyiv, Ukraine

International corporate vocabulary has already become an essential part of our lives. It is not always easy for an ordinary person to understand the conversation of sales managers, and IT specialists, the talks of image-makers, and HR managers. However, not only intellectuals and linguists dispute over the benefits and drawbacks of corporate slang. Some even stated that they did

not accept office jargon or slang at all, as they consider it overtly vulgar and snobbish.

Modern corporate slang can rightfully be considered as means of international communication. Regardless of the language and country where it is used today, corporate slang has almost the same structure and very similar word-formation principles.

Mostly slang words have English origin. An average resident of London or Atlanta is very likely to understand the "true" meaning of the phrase "put to bed" (finish the job) or the word "e-tailing" (retailing via the Internet, short for internet retailing).

A recent study in the UK by Office Angels shows that approximately 55 % of British office workers use corporate slang in everyday practice. It was most widely used in new sectors of the economy, such as information technology, advertising, consulting, etc.

The tendency to catch up with slang fashion as a whole has a positive effect on the level of professionalism of the co-workers. Incomprehensible words motivate a person to self-education and a constant increase in the level of knowledge. This is especially important in a modern, dynamic world, where, as it is believed, two years after receiving education, half of the knowledge gained, becomes obsolete. Employees of financial institutions, consulting and IT companies are well aware of the situation where even a two-week vacation leads to the need to almost re-get used to the team, where dozens of new words are circulating [1, c. 58].

It is believed that corporate slang speeds up the work of the team in the same way that a computer speeds up the work of an accountant. People who discuss the same topics daily tend to reduce commonly used words to save time and energy. To show that the project has no progress and there is no need to work on it, "**boil the ocean**" is used instead, which means that is impossible to do (*Taking on this project is like boiling the ocean*). Also, the metallurgist will

never say “the water-cooling part of the gas duct”, because for him it’s just a “skirt” [2, c. 69].

Slang reduces stress to a certain extent, creating a relaxed atmosphere in the team, revives clerical language. Indeed, "going to feed the rabbit" is much nicer than "putting documents in the paper shredder".

On the other hand, it is not only intellectuals and humanists who dispute the benefits of corporate slang. Refuse, or at least limit its use, is advised by many Western top managers and consultants. Moreover, based on purely practical considerations. The already mentioned British case study showed that 20 % of company employees do not always understand the meaning of slang words and use them forcibly in order to keep up with their colleagues. About 40 % believe that using corporate slang upsets and embarrasses them. And some even stated that they did not accept office jargon at all, since they considered it openly vulgar and snobbish.

Quite often, corporate slang is used by employees only to make a false impression and hide their incompetence behind obscure phrases [1, c. 195].

Consultants are not recommended to use slang words in communication with business partners. Firstly, because this vocabulary is familiar and lowers the status of negotiations, and secondly, because a business partner who is not required to perfectly master slang turnover may misunderstand the person he is talking to.

For instance, the phrase “*Open the Kimono*”. People who use this phrase to mean “share information” do not always realize what unpleasant associations it can cause. It’s better not to open your kimono in front of the rest, but still share useful information [2, c. 79].

As a conclusion, it is important to stop and think every time one speaks with employees, employers, partners or customers. Will the person understand the reference or will be distanced by it?

References:

1. Єфімов Л. П. Стилїстика англійської мови і дискурсивний аналіз : навчально-методичний посібник / Л. П. Єфімов, О. А. Ясінецька. – Вінниця : Нова книга, 2011. – 240 с.
2. Spears R. A. NTC's Dictionary of American Slang and Colloquial Expressions / R. A. Spears. – N. Y. : McGraw Hill, 2000. – 3rd ed. – 560 p.

ТИПОВІ МОРФОЛОГІЧНІ ПОМИЛКИ В СУДОВИХ ДОКУМЕНТАХ

Ярошенко Г. А.,

кандидат філологічних наук, доцент,

доцент кафедри українського мовознавства і прикладної лінгвістики

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

м. Черкаси, Україна

Проблема мовного оформлення судової документації є злободенною, оскільки «на жаль, судові рішення рясніють численними помилками – стилістичними, граматичними, синтаксичними – незалежно від юрисдикції суду, інстанції чи територіальної належності» [2, с. 109]. Останнім часом спостерігаємо підвищений інтерес суддів, секретарів судового засідання та ін. до грамотного написання ухвал, рішень тощо, а також лінгвістів до вивчення мови ділових документів.

Мета роботи – проаналізувати типові морфологічні помилки в текстах судових документів, а саме рішень, ухвал, постанов. Основним методом дослідження є лінгвістичний опис мовних фактів. Як допоміжний використаний прийом трансформаційного аналізу.

Лінгвообстеження текстів судової документації дає підстави твердити, що в них наявні численні морфологічні помилки – «такі ненормативні утворення, які не відповідають формальному вираженню хоча б однієї з граматичних категорій роду, числа, відмінка, ступеня порівняння, особи, часу, способу, стану, виду» [1, с. 13].

Відхилення від морфологічних норм фіксуємо в межах лексико-граматичного класу займенників. Як відомо, слова цієї частини мови відіграють важливу роль у побудові тексту: вони є одним із засобів зв'язку між реченнями. Щоб значення займенника було зрозумілим, уживати його потрібно правильно: займенник необхідно узгоджувати в роді й числі з іменником, замість якого цей займенник уживають; не можна допускати, щоб у реченні займенник був співвіднесений водночас із різними словами; уживання займенника не повинне спричиняти стилістично немотивоване багатослів'я; не можна вживати форму їх родового відмінка множини займенника *вони* в значенні присвійного займенника *їхні*.

У текстах судових документів найчастіше фіксуємо випадки не розрізнення займенників *їх* та *їхні*. Наприклад, ... **при відсутності спору про їх розмір підприємство, установа, організація повинні виплатити працівникові його середній заробіток.** Присвійні займенники *його, її* – незмінювані слова, що за формою збігаються з формами родового відмінка особових займенників 3-ої особи (*він, вона, воно*), однак значення та роль цих займенників у реченні відмінна: **Його (кого?) чекають усі. Його (чий?) заслуги неоціненні.** Особові займенники в реченні залежать від дієслів, присвійні – від іменників. Займенник *їх* є формою родового відмінка множини особового займенника *вони*: *зустрів їх, попередив їх; їхні* – присвійний займенник у формі називного чи знахідного відмінків множини: *їхні справи, їхні заощадження*. Окрім того, в наведеному реченні неправильно вжитий прийменник *при*: його можна

вживати тільки з місцевим відмінком на означення становища чи дії поблизу когось, чогось, а також в абстрактних значеннях. Наприклад, *гурток при школі, мати при собі паспорт, бути при розумі*. Отже, правильно було б написати *«Якщо спір про їхній розмір відсутній, підприємство, установа, організація повинні виплатити працівникові його середній заробіток*. До речі, ненормативні утворення в межах службових частин мови «не належать до групи морфологічних помилок, оскільки службовим словам не властиві граматичні категорії, порушення яких могло б спричинити появу морфологічних помилок» [1, с. 14]. Неправильне вживання прийменників, сполучників, часток є порушенням або лексичних, або синтаксичних норм, що залежить від контексту.

Слушним, на нашу думку, є твердження Р. Куйбіди й О. Сироїд про те, що «імена та назви учасників процесу не можуть бути замінені займенниками, незважаючи на повторення таких імен чи назв речення за реченням», оскільки це «негативно впливає на сприйняття тексту» [2, с. 114]. В інших випадках не слід відмовлятися від уживання займенників, але робити це потрібно відповідно до норм літературної мови.

Ще однією найбільш поширеною помилкою є неправильне утворення станових форм. Наприклад, ... *які регулюються нормами трудового законодавства; виплата всіх сум проводиться в день звільнення; постанова про закриття справи виноситься; право власності набувається на підставі*. Дієслова з *-ся* – одна з морфолого-синтаксичних форм, що має своєрідне використання. Скажімо, правильними й загальноживаними є словосполучення на зразок *відбулася зустріч, він піклується, мені не віриться* тощо. Неправильно вжиті такі словосполучення, як-от: *протоколи підписуються всіма членами ради, проект готується президією*, оскільки при дієслові маємо іменник-суб'єкт у формі орудного відмінка. Частина *-ся* вказує на те, що дія спрямована на самого себе. Дієслова з *-ся* доречно замінювати дієприкметниками, особовими

формами: **регульовані** нормами трудового колективу, виплату всіх сум **проводять** у день звільнення, постанову про закриття справи **виносять**, права власності **набувають** на підставі.

Отже, лінгвообстеження текстів судових документів засвідчило, що в них із-поміж морфологічних помилок переважають ненормативні займенникові та дієслівні утворення.

Тема дослідження є перспективною, оскільки рекомендації як уникнути тих чи тих помилок будуть корисними під час написання судових постанов, рішень, ухвал тощо.

Література:

1. Бондаренко Т. Г. Типологія мовних помилок та їх усунення під час редагування журналістських матеріалів : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.01.08. Київ, 2003. 21 с.
2. Куйбіда Р., Сироїд О. Посібник із написання судових рішень. Київ, 2013. 224 с.

ЮРИДИЧНІ НАУКИ

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ РОБОТИ КОМІСІЇ ПО ТРУДОВИМ СПОРАМ

Вітовщик О. А.,

*завідувачка відділення «Право та землеустрій»,
викладач юридичних дисциплін
Відокремлений структурний підрозділ «Новокаховський коледж
Таврійського державного агротехнологічного університету
імені Дмитра Моторного»
м. Нова Каховка, Україна*

Тищенко Ю. В.,

*викладач юридичних дисциплін
Відокремлений структурний підрозділ «Новокаховський коледж
Таврійського державного агротехнологічного університету
імені Дмитра Моторного»
м. Нова Каховка, Україна*

В процесі трудової діяльності між працівником і роботодавцем можуть виникати спірні питання щодо укладення, виконання, зміни, розірвання трудового договору та дотримання інших норм трудового законодавства [3].

Сторонами трудового спору завжди є, з одного боку працівник, з іншого – роботодавець, які мають, як правило протилежні інтереси. Керівники бажають отримати сумлінного та старанного працівника, який повинен якісно і вчасно виконувати покладені на нього обов'язки, з мінімальними затратами на створення належних умов праці. Працівники,

в більшості випадків, вимагають створювати комфортні умови для своєї праці, не перевантажувати робочий день та отримувати достойну зарплатню. Саме тому, між цими сторонами трудових правовідносин іноді виникають непорозуміння. Працівники, визнаючи пряму залежність від роботодавця, в більшості випадків вирішують свої проблеми під час виконання роботи самостійно, шляхом переговорів та узгоджень, але іноді спірні питання виходять за межі «мирного» врегулювання. З цією метою, законодавець передбачив можливість та необхідність створення комісії по трудових спорах (далі – КТС).

Актуальними стають питання, чи є комісія по трудовим спорам саме тим органом, який дійсно захищає права працівника? І чи стає на бік найманого працівника діюче трудове законодавство?

З виникненням нових суспільно-трудова відносин завжди постає проблема регулювання таких відносин трудовим законодавством. Діючий Кодекс законів про працю України, не зважаючи на чисельні зміни, не може повною мірою регулювати вирішення трудових спорів.

КЗпП статтею 221 встановив органи, які розглядають трудові спори:

1. Комісії по трудових спорах.
2. Районні, районні у місті, міські чи міськрайонні суди.

Такий порядок розгляду трудових спорів, що виникають між працівником і власником або уповноваженим ним органом, повинен застосовуватися незалежно від форми трудового договору [1].

З прийняттям у 1996 році Конституції України КТС фактично втратили значення первинного обов'язкового органу з розгляду трудового спору. На сьогодні існує альтернативна підвідомчість розгляду трудових спорів, де працівник має право самостійно обирати, куди йому звертатися за вирішенням спору: до КТС чи відразу до суду. При цьому суд не вправі

відмовити у прийнятті заяви на тій підставі, що не було дотримано порядку досудового вирішення трудового спору [3].

Необхідно зазначити, що комісія по трудовим спорам – є спеціальним органом позасудової юрисдикції, який обирається загальними зборами (конференцією) трудового колективу з кількістю працюючих не менше як 15 чоловік. Але на практиці не всі юридичні особи створюють такі комісії, користуючись правовою неграмотністю працівників в цьому питанні, хоча звернення до КТС, а не до суду позбавляє працівника необхідності сплачувати додаткові кошти у вигляді судового збору при зверненні до суду та чекати рішення тривалий час.

Стаття 223 КЗпП України встановлює порядок обрання членів КТС, її керівних органів, при цьому кількість робітників у складі комісії по трудових спорах підприємства повинна бути не менше половини її складу [2].

І тут виникає питання – чи всі обрані члени КТС наважаться прийняти сторону працівника, якщо вони «залежать» від керівника підприємства? Рівноправність сторін трудового договору, задекларована в трудовому законодавстві, не завжди виконується. Адже роботодавець завжди має важелі впливу на «неслухняних» працівників (членів КТС) і може використовувати своє переважне становище.

Іншою проблемою вбачається те, що законодавець передбачив лише право працівника на звернення із заявою до КТС (ст. 225 КЗпП), при цьому роботодавець такого права позбавлений, тобто норма, що надає можливість захистити свої права, порушені працівником, відсутня (ч. 3 ст. 224) [3].

Питання зміни трудового законодавства давно стало актуальним, в зв'язку з застарілістю деяких норм Кодексу законів про працю України від 1971 року, в якому міститься безліч пережитків радянського трудового законодавства.

Наведені проблемні питання діяльності КТС суттєво зменшують її роль і ефективність з врегулювання трудових спорів, а чинне законодавство не відповідає сучасним умовам розвитку суспільно-трудових відносин і потребує негайного реформування. При цьому законодавець повинен стояти на засадах рівноправності сторін трудових правовідносин, захищаючи як права працівників, так і роботодавців.

Література:

1. Кодекс законів про працю України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>
2. Коментар до Кодексу законів про працю України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uadocs.exdat.com/docs/index-283823.html?page=59>
3. Дараганова Н. Питання розгляду спорів про працю суб'єктів владних повноважень / Н. Дараганова // Право України. – 2012. – № 11–12. – С. 360–368.

КРИМІНАЛІЗАЦІЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА КЕРУВАННЯ ТРАНСПОРТНИМИ ЗАСОБАМИ У СТАНІ СІП'ЯНІННЯ

Риндюк І. І.,

*ад'юнкт кафедри поліцейського права
Національна академія внутрішніх справ
м. Київ, Україна*

07 грудня 1984 року Верховною Радою Української Радянської Соціалістичної Республіки було прийнято Кодекс України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП), завданням якого є

охорона прав і свобод громадян, власності, конституційного ладу України, прав і законних інтересів підприємств, установ і організацій, встановленого правопорядку, зміцнення законності, запобігання правопорушенням, виховання громадян у дусі точного і неухильного додержання Конституції і законів України, поваги до прав, честі і гідності інших громадян, до правил співжиття, сумлінного виконання своїх обов'язків, відповідальності перед суспільством [1, с. 11].

Статтею 130 КУпАП встановлена адміністративна відповідальність за керування транспортними засобами або суднами особами, які перебувають у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують їх увагу та швидкість реакції [1, с. 99]. З метою посилення відповідальності щодо осіб, які керують транспортними засобами у стані сп'яніння суб'єктами права законодавчої ініціативи неодноразово вносились зміни до вказаної статті.

Посилення відповідальності за керування транспортними засобами у стані сп'яніння перевівши його у кримінальну площину є логічним, але не має механізму провадження у справах про адміністративні правопорушення. [2, с. 4] У статті 266 КУпАП визначена процедура проходження огляду на стан сп'яніння на місці зупинки транспортного засобу та в медичному закладі. Спільним наказом МВС/МОЗ 1452\735 від 09.11.2015 «Про затвердження Інструкції про порядок виявлення у водіїв транспортних засобів ознак алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції» та Постановою КМУ 1103 від 17.12.2008 «Про затвердження Порядку направлення водіїв транспортних засобів для проведення огляду з метою виявлення стану алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та

швидкість реакції, і проведення такого огляду» також визначена процедура проходження огляду на стан сп'яніння, тобто щоб криміналізувати відповідну статтю на нашу думку потрібно розробити нову Інструкцію, яка буде регулювати питання проходження огляду на стан сп'яніння та буде змога притягти винних осіб до кримінальної відповідальності. Далі що стосується нової редакції статті 130 керування суднами особами, які перебувають в стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння, потрібно детальніше розглянути це питання адже на воді ризик керування судном в стані сп'яніння теж занадто великий ми вважаємо, що потрібно в комплексі криміналізувати дану статтю. Ще один важливий момент у Віденській конвенції з безпеки дорожнього руху, яка ратифікована на території України статтею 8, яка має назву «Водії», було доповнено пунктом шість, який звучить у перекладі на українську так: «у національному законодавстві повинні бути передбачені спеціальні положення, що стосуються керування транспортними засобами під дією алкоголю, а також допустимий законом рівень вмісту алкоголю у крові, а у відповідних випадках – повітрі, що видихається, перевищення якого є не сумісним із керуванням транспортним засобом [3, с. 12].

У всіх випадках максимальний рівень вмісту алкоголю у крові у відповідності із національним законодавством не повинен перевищувати 0,50 г чистого алкоголю на літр крові чи 0,25 мг на літр повітря що видихається (0,25 проміле)». Кожна країна встановлює відповідну межу рівня алкоголю у крові і рівень покарання за її перевищення. Однак не лише кількість проміле є підставою для покарання, наприклад, у Німеччині, якщо водій демонструє неадекватний стиль водіння або скоїв ДТП, зафіксоване на відеокамеру, він може бути позбавленим водійських прав на 6 місяців. При повторному перебуванні за кермом у нетверезому стані передбачено вже кримінальне покарання. Під час завершення терміну позбавлення водійських прав водій зобов'язаний щомісяця

здавати кров на аналіз. Коли термін позбавлення водійських прав закінчується, водій отримує свої права назад лише по тому, як пройде спеціальне медико-психологічне обстеження, під назвою «тест на ідіотизм» [4, с. 3].

Отже, ми дійшли висновку, якщо не розробити нову Інструкцію та не внести відповідні зміни до статті 266 КУпАП, буде недоцільно криміналізувати статтю 130 КУпАП, а також потрібно посилити відповідальність не тільки за керування транспортними засобами у стані сп'яніння, а й суднами.

Література:

1. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон від 07.12.1984 р. № 8073-Х. Дата оновлення: 07.02.2019. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.
2. Пояснювальна записка до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень» / Верховна Рада України. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=63928 (дата звернення: 23.05.2019).
3. Конвенція про дорожній рух: Відень 8 листопада 1968 р. Конвенцію ратифіковано із застереженням і заявами Указом Президії ВР УРСР № 2614-VIII від 25.04.74. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_041
4. Законодавче регулювання кримінальної та адміністративної відповідальності за керування у нетверезому стані в європейських країнах. URL: <http://euinfocenter.rada.gov.ua/uploads/documents/28945.pdf>.